



_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____-umumiy o'rta ta'lim maktabi
boshlang'ich sinf o'qituvchisi
_____ning

2025-2026-o'quv yili 2-sinf
o'qish savodxonligi fanidan
IV chorak uchun

DARS
ISHLANMALARI



DIQQAT



Unutmang!!! Ushbu hujjat sizga hech kimga tarqatmaslik sharti bilan **OMONAT** qilib berildi. Agar ushbu hujjat sizga boshqalar orqali kelib qolgan bo'lsa ham **OMONAT** hisoblanadi.

Ushbu **OMONAT**ni faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang, hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Tijoriy maqsadda foydalanmang.
Internet va Veb-sayitlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Telegram orqali admin **Nabiyev Zokirjon**
bilan bog'lanish **90-530-68-66** yoki **Nza456**

2025-2026-o‘quv yili 2-sinf o‘qish savodxonligi fanidan IV chorak uchun
taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Aqlli yordamchilar	1		
2.	Elektr manbalari	1		
3.	Transport turlari	1		
4.	Yo‘l belgilari so‘zga kirganda...	1		
5.	Ajoyib topilma	1		
6.	Do‘stlikda hikmat ko‘p	1		
7.	Do‘stlikning qudrati	1		
8.	Yovlashmoq — oson, yarashmoq — qiyin	1		
9.	Do‘stlik– mustahkam rishta	1		
10.	Do‘stlik– mustahkam rishta	1		
11.	Do‘st har vaqtda qo‘llaydi	1		
12.	Bo‘lim yuzasidan takrorlash	1		
13.	Nazorat ishi-8	1		
14.	Nutq sehri	1		
15.	Nutq sehri	1		
16.	Avval – o‘yla, keyin – so‘yla	1		
17.	Jumlangiz bo‘lsin to‘g‘ri	1		
18.	Tilga bo‘ling hurmatda	1		
19.	Suv-zaminning yuragi	1		
20.	Tabiatni asrash burchimizdir	1		
21.	Tabiatni asrash burchimizdir	1		
22.	Tabiat qo‘ynida...	1		
23.	O‘tilganlarni mustahkamlash	1		
24.	Nazorat ishi-9	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Aqlli yordamchilar

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Rasmda nimalarni ko'ryapsiz? Ularni bitta so'z bilan ifodalang. Biz ularni yordamchilar deya olamizmi? Nima uchun?

Siz yana qanday yordamchi elektr jihozlarini bilasiz?



Kompyuter - ajoyib qurilma. Uning yordamida hisoblash, rasmlar chizish, turli ma'lumotlarni to'plash va saqlash mumkin. Kompyuter ishlashi uchun unga dastur deb ataluvchi ko'rsatmalar to'plami o'rnatiladi.

Aqlli sichqoncha

Muazzam Ibrohimova

Yaqin o'tgan zamonda, bilmam qaysi tomonda, ahil bir xonadonda kompyuter bilan sichqoncha juda inoq yashashar ekan. Ammo qahramonimiz boshqalarga o'xshamagani uchun ba'zan xafa bo'lib qolarkan. - Nega men boshqa sichqonchalarga o'xshamayman, kompyuterjon? Men ham maza qilib sakrashni, shiringina pishloqni yeyishni xohlayman. - Chunki sen aqlli sichqonchasan! - debdi kompyuter uning boshini silab. - Aqlli bo'lgim kelmayapti. Men sichqoncha Jerriga o'xshasam deyman! Mushukcha Tomning adabini beradigan mittivoy bor-ku... Kompyuter soniyalar ichida sichqonchani Jerriga o'xshatib qo'yibdi. - Ana, bo'ldi... Bor, bir maza qilgin! Faqat unutma, dastur ikki soatga mo'ljallangan... Sichqoncha stoldan sakrab tushib, raqsga tusha ketibdi. Umbaloq oshib yayrabdi. So'ng pishloq qidirishga tushibdi. Qarasa, burchakda, tagi taxtachali chiroyli temir ilgakda bir bo'lak pishloq turgan ekan. - Qoyil! U yugurib borib, mazali yegulikka tashlanibdi. Ammo uni olishga ulgurmabdi. Uzoqdan ko'ziga chiroyli ko'ringan temir qo'rqinchli ovoz chiqarib ustiga tusha boshlabdi. Kompyuter baqirib ogohlantirmaganida, belidan "g'arch" qisib qolar ekan. Bechora sichqoncha arang qochib qolibdi. - Tavba! Jerri qanday qilib pishloq topadi? Kompyuter qo'yib bergan multfilmda bari boshqacha edi-ku! Och qorin bilan sakrab bo'lmas ekan, sichqoncha tezda charchabdi. Kompyuterdan avvalgi holiga qaytarishni so'ramoqchi bo'lib turganida uni ko'rib qolgan Baroqvoy rosa quvlabdi. Kompyuter qarasa, ahvol chatoq, stolga arang chiqib olgan sichqonchani shoshapisha avvalgi holiga qaytaribdi. Hayron qolgan Baroqvoy esa uni bir-ikki hidlab "miyov" debdi-da, ortiga qaytib ketibdi. - Yashasin! Men yana aqlli sichqonchaman, - deb sevingan mittivoy do'sti kompyuterga rahmat aytibdi. Qissadan hissa shuki, tekin pishloq faqat multfilmda bo'ladi. Ana shunaqa!!!

umbaloq oshib- boshini yerga tirab, orqasiga ag'darilib o'ynamoq
arang- mashaqqat bilan, zo'rg'a
chatoq- qiyin, mushkul, yaxshi emas

Vonealar ketma-ketligini hosil qiling.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ertakni o'qing va mazmunini so'zlab bering. Kompyuter va telefondan foydalanish qoidalarini ishlab chiqing. Siz o'zingiz bu qoidalarning qaysilariga amal qilasiz?

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Elektr manbalari

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Bugun elektr quvvatisiz hayotni tasavvur qilib bolmaydi. Chunki uyimizdagi chiroqlar va ko'pgina jihozlar elektr quvvati yordamida ishlaydi.



Chiroqning uyi qayerda?

Dilfuza Shomalikova

Ayvonda buvisi bilan o'ynayotgan nabiralar chiroqni yoqib-o'chira boshladi. - Kunduzi chiroqni yoqmaydi, - dedi buvisi. - Qaranglar, hamma yoq y orug'. - Quyosh kunduzning chirog'imi? - Dono bolam, o'zing bilasan-da. Agar chiroqni keraksiz narsaga kunduzi yoqaversang, u xafa bo'lib ketib qoladi. Keragida - kechqurun yoqish kerak. - Ayting, qayerga ketadi?- Uyiga-da, bolam.- Uyi qayerda? - Uyimi, senga aytsam katta-katta suv omborlarida.- U suvning uyimasmi? - Suvning ham uyi, chiroqning ham. O'sha katta to'g'onlardan elektr quvvati olinadi. U hammamizning uyimizni yoritadi. Tushundinglarmi? Nodirbek yugurib borib oqayotgan suvni burab: - Yana chiroq oqib ketmasin, - dedi buvisiga.

Elektrostansiyalar

Ko'chalar-u uylarimizni kecha-yu kunduz yorug' bo'lishi uchun elektrostansiyalar muntazam ishlab turadi. Ulardagi generatorlar yordamida quvvati olinadi. Elektrostansiyalar turli xil bo'ladi. Elektr quvvati gidroelektrostansiyalarda (GES) suv harakati orqali olinadi. GESlar katta daryolarda qurilib, suv y o 'li bir necha o 'n metr balandlikda ko'tarilib to'siladi. Bu devor "to'g'on " deb ataladi. Elektr quvvati yana issiqlik elektrostansiyalarida (IES) yoqilg'i yonishi hisobiga olinadi. Atom elektrostansiyalarida (AES) yadro yoqilg'isi evaziga olinadi. So'nggi paytlarda odamlar dunyo bo'ylab yangi energiya manbalarini izlamoqda. Birinchi navbatda, bular - shamol va quyosh energiyalaridir. Quyosh va shamol elektrostansiyalari tabiatga ziyon yetkazmaydi.



So'zlarni hosil qiling va energiya

- To'g'ri va teskari o'qilishi bir xil bolgan so'zlar toping.

Kuchuk, katak,...

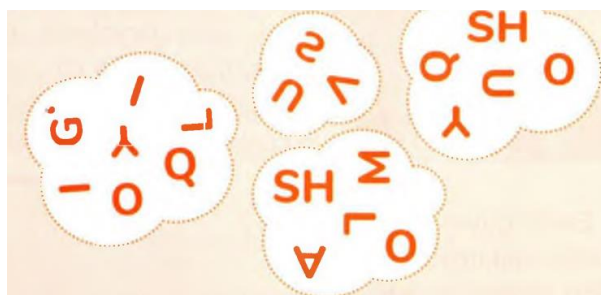
- Fikrni toldiring.

Bugun darsda menga ... qiziq bo'ldi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Hikoyani o'qing. Shamol va quyosh manbalari haqida ma'lumot to'plang. Hikoyani elektrostansiyalar haqidagi bilimlaringiz bilan boyiting va qayta so'zlab berishga tayyorlaning.



O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Transport turlari

Maqsadlar:

- a) ta'limiy maqsad**-o'quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.
- b) tarbiyaviy maqsad**- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.
- d) rivojlantiruvchi maqsad**-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu havoni:

Rasmda nimalarni ko'ryapsiz? Ularni bitta so'z bilan nima deymiz?



Qaysi transport turlarini bilasiz? Insonga ularning qanday foydasi tegadi?

Mashinalar odamlarga qanday yordam beradi?

Bir kuni mashinalar bahslashib qolibdi: - Odamlar uchun eng kerakli mashina - menman, - debdi o't o'chirish mashinasi. - Men yong'inlarni o'chirib, odamlarni qutqaraman. Agar vaqtida yetib kelib, yong'inni bartaraf qilmasam, hamma narsa yonib kul bo'ladi, - debdi. - Men ham odamlarni qutqaraman, kimdir kasal bo'lib qolsa, darhol meni chaqirishadi aralashibdi tez yordam mashinasi. - Men esa ichki ishlar mashinasim jinoyatchilarni tutaman, - debdi ichki Keyin boshqa mashinalar ham birin-ketin gapirib ketishibdi: - Men ham odamlarni olib yuraman, - debdi taksi mashinasi. - Men esa bug'doy o'raman, - debdi kombayn. - Men yer kovlab, uylar qurishga yordamlashaman, - debdi ekskavator. - Men esa mahsulotlarni do'konlarga tarqatib yuraman, - debdi yuk mashinasi. Mashinalar ularning qaysi biri odamlar uchun eng kerakligini bilolmay, tortishib qolishibdi. Shunda suv quyish mashinasi: - Kelinglar, buni svetofordan so'raymiz, - debdi. - Sizlarning hammangiz ham keraklisizlar, barchangiz odamlarga birdek yordam berasiz, - deb javob beribdi svetofor. Shunday qilib, barcha mashinalarning odamlarga turli ishlarda yordami tegar ekan.

1. Yordam, kerak, barcha, odam so'zlari o'rniga yana qanday so'zlardan foydalansa bo'ladi?
2. Ertakni rollarga bo'lib o'qing.
3. Rasmda berilgan transport vositalarining gaplarini ertakdan topib o'qing.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Siz kelajakda qanday turdagi transport vositalari bolishini xohlaysiz? "Kelajak transporti" mavzusida rasm chizing.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yo'l belgilari tilga kirganda..

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:



Belgilarim olgin yod.
 Ular berar axborot.
 Hammasi turli joyda,
 Billsang, o 'zingga foyda.
 Mening belgim ko'rdi-yu,
 Haydovchilar to'xtadi.
 Bu yerlardan, do'stginam,
 Piyodalar o 'tadi.
 Pastga ketgan zinalar,
 Azizim, esingda tut!
 Piyoda bo'lsang agar,
 Yerosti y o 'lidan o 't.
 Bo'lmang tartibsiz, o'jar, o 'z so'zlik,
 Men turgan joyda oshmasin tezlik.
 Haydovchi, shuni esingda tutgin,
 Belgimni ko'rgach, to'xtam ay o'tgin.
 Yaqin bo'lsa maktab, bog'cha
 Yo bolalar maskani.
 Tezligingni, jo n haydovchi,
 Kamaytir biroz qani.
 Belgim deydi: Bunday joyga
 E'tibor-la qaralar.
 Chiqishlari mumkin yo'ldan
 To'polonchi bolalar.



Bu belgilar nimani anglatishini bilasizmi?



Topishmoqlarning javobini toping.

Yo'llarni tartibga
 Solaman doim.
 Porlab turar har vaqt
 Mening chirog'im.

Yo'lning chetida turib,
 Sizga xabar beraman.
 Meni yaxshi tushunsangiz,
 Yordamchingiz bo'laman

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Yo'l belgilari va svetofor haqida she'rlar topib, yod oling.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ajoyib topilma

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Rasmdagi narsalardan nima maqsadda foydalanamiz? Bilasizmi, Yer yuzidagi millionlab sinflarda o'quvchilar doskaga bo'r bilan yozishadi. Bir parcha bo'r yordamida qancha haqiqatlar ochilgan, qanchalar kashfiyotlar qilingan.



Yun topilmani oddiy, muallima doskaga yozadigan bo‘r degan xulosaga keldi. Shuning uchun uni kaftiga qisib, to chizish uchun o‘ng‘ay joy uchramaguncha yurib ketaverdi. Oxiri ko‘k rangga bo‘yalgan devorning oldiga kelib to‘xtadi va devorga bo‘r bilan bolakay rasmini chizdi. Chizgan rasmi unchalik o‘xshamadi, chunki Yun chizishni hali yaxshi bilmasdi. Bolakayning rasmi g‘alati chiqdi. G‘alatiligi shundaki, Yun chizishni tugatgan zahoti bolakayga jon kirdi va devordan yerga sakrab tushib, dedi:- Salom! Mening ismim Sofus.“ Ikkalamiz bir bo‘lsak, zerikmaymiz” , deb o‘yladi Yun va bolakayga do‘st bo‘lishni taklif qilarkan, undan yana nimadir chizishga yordam berishini so‘radi. Sofus rozi bo‘ldi. Yun quyoning boshini chizar-chizmas Sofus undan hoziroq bas qilishini so‘radi. Ma‘lum bo‘lishicha, u quyonlarni yoqtirmas ekan.- Men judayam jasurman, - dedi Sofus. - Lekin nimagadir quyonlardan ozgina qo‘rqaman. Yun yarmi tayyor bo‘lgan quyon rasmini tezda o‘chirdi. Chunki Sofusning qo‘rqishini istamasdi. - Bilasanmi, yaxshisi kattakon eshikni chizgin! - dedi Sofus. Yun eshik rasmini chizgan edi, u darrov ochiladigan holatga keldi. Eshikning u tomonida maysalar qiyg‘os o‘tib yotar, daraxt va butalarda esa bo‘liq mevalar hil-hil pishgan, jilg‘a shaldirab oqmoqda, baliqlar g‘ujg‘on o‘ynashmoqda, atrot rang-barang yorqin gullarga burkangan.

o‘ng‘ay - qulay
g‘alati - odatdagidan boshqacha
qiyg‘os - hammasi baravariga, yoppasiga
bo‘liq - mo‘l, barakali
g‘ujg‘on - to‘da, to‘p holatda
topilma - izlanish, qidiruv ishlari natijasida topilgan



Bilasizmi, qadimgi misrliklar birinchilardan bo‘lib siyohni o‘ylab topishgan. Ular qurum (qorakuya) bilan daraxtning yopishqoq sharbatini aralashtirishgan va shu yo‘l bilan siyohni hosil qilishgan. Sharikli ruchkani Laslo Biro ixtiro qilgan. Tez qurib qoluvchi siyoh to‘ldirilgan sterjenni rue hkaga qo‘yib yozganda uning uchidagi harakatlanuvchi sharcha tufayli siyoh qog‘oz yuzasiga bir tekisda chiziladi. Flomasterlar dastlab Yaponiyada paydo bo‘lgan.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mazuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Ertakning mazmunini so‘zlab bering va mazmuniga mos rasm chizing. O‘ylab ko‘ring, siz yana nimalarni “yordamchilar” ro‘yxatiga kiritgan bolardingiz?

O‘IBDO‘: _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Do'stlikda hikmat ko'p

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

“Do'stlikda hikmat ko'p” deganda nimani tushunasiz?



Yer yuzi bolalari

Do'st-birodar yashasin,
Yer yuzi bolalari!
Et-tirnoqqa o'xshasin,
Yer yuzi bolalari!
Yer yuzini bog' etsin,
Toshni gul yaproq etsin,
"Do'stlik" degan bog' etsin,
Yer yuzi bolalari!
Bir-biriga qo'l bersin,
Yashnab turgan gul bersin.
Ezgulikka yo'l bersin -

- She'rni ifodali o'qing.
- Qofiyadosh so'zlarni aniqlang.
- She'rdagi satrlar necha bo'g'indan iborat?

Har bir ustundagi so'zlarni bir-biriga moslab, maqollar hosil qiling.

Do'st	do'stning	sotilmas.
Qadim	do'stga	zanglamas.
Do'st	oltinga	qalqon.
Do'stlik	do'stlik	oynasi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: She'rni yod oling. Tasavvuringizdagi "Do'stlik bog'i"ning tasvirini chizing.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Do'stlikning qudrati

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Do'stlik qudrati hamma narsadan ustun. Kimki kelajagi porloq va istiqbolli bo'lishni istasa, ko'proq do'st orttirishi, ularni hurmat qilib, doimo ardoqlashi kerak. Do'sti ko'p insonlar baxtli va saodatli boladilar. Do'stlik insonlar uchun eng yaxshi fazilatdir.

Ibn Sino yetuk hakim bo'lib yetishibdi. Otasi o'g'liga nasihat qilibdi:- Bolam, endi siz podshoh saroyi bilan kifoyalanmang. O'zingiz har bir qishloq, shaharda saroy quring. Shu saroyda insonlarni davolang. O'g'il "Xo'p", debdi-yu: "Bunday ko'p saroyni qanday qurish mumkin ekan?" deb o'ylab qolibdi. Bu savolga javob topish uchun Ibn Sino bir mo'ysafiddan maslahat so'rabdi. Mo'ysafid hakim yigitga juda oqilona maslahat beribdi: - Siz shahrim izga keluvchi har bir sayohatchi bilan uchrashing. Ular bilan tanishing, do'stlashing, bordi-keldi qiling. Siz ularning yurtiga borganingizda ularning uylari sizning saroyingiz bo'lib qoladi. O'sha yurtdagi bemorlar sizning marhamatingizdan bahramand bo'ladilar. Ibn Sino dono maslahatga amal qilib, do'sti ko'p insonning doimo barchaga yordami tegadi, degan xulosaga kelgan ekan.

hakim - tabib, shifokor

kifoya- yetarli

mo'ysafid- keksa, qariya

odilona - adolatli, haqqoniy

Quyidagi qahramonlarning gaplarini rivoyatdan topib o'qing.

OTA MO'YSAFID IBN SINO

Tez aytish

O'lmas, O'ktam o'rtoqlar,
O't o'rishdi o'tloqda.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Rivoyatni o'qing va mazmunini so'zlab bering. Siz yana do'stlik haqida qanday asarlar o'qigansiz? Ularning mazmuni bilan o'rtoqlashing.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yovlashmoq - oson, yarashmoq - qiyin

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Til insonning ham do'sti, ham dushmanidir. Dushmanga muloyim so'z aytib, do'stga aylantirish, do'stga achchiq so'z aytib, bir lahzada uni dushmanga aylantirish mumkin.

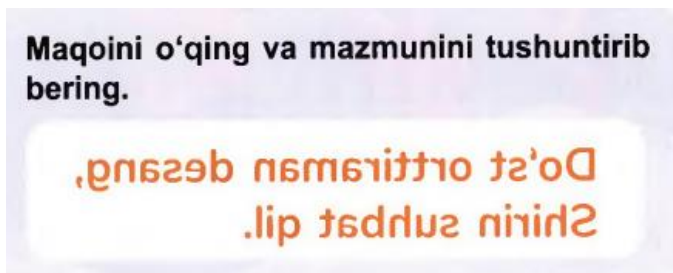


Bir qishloq bolalari

Abdurahmon Akbar

Nor Xolmatni “Qo‘y” dedi,
Xolmat Norni dedi: “Kal”.
Hazel-hazel bilan bo‘p,
Boshlanib ketdi janjal.
Ikki o‘rtoq - ikki yov
Olishmoqchi bo‘ldilar.
Do‘pposlashib, mushtlashib,
Solishmoqchi boldilar.
Sinfboshi Bahodir,
Botir-u Habib, Hamdam,
Yovlashsangiz do‘stlikdan
Voz kechamiz desa ham.
Ikki “polvon”, “pahlavon”,
Ikki o‘rtoq - “Kal” va “Qo‘y”
Bir-biriga o‘qrayib,
dast- shartta, tez, birdan
o‘qraymoq- jahl, g‘azab bilan qaramoq

Sira berishmasdi bo‘y—
To‘xtang! - dedi shu fursat,
Esh o‘midan turib dast.
- Mayli, siz baland bo‘ling,
Mayli, biz bo‘laylik past.
Dadamlar derdilarki,
Ko‘z yoshi bo‘lar taxir.
“Qahramon” bo‘lish oson,
Nomusli bo‘lmoq og‘ir.
Niyozboshi qishlog‘ining
Gulimiz, lolasimiz.
Unutmanglar, biz axir,
Bir qishloq bolasimiz,
Bir qishloq bolasimiz...



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mazuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: She‘rni ifodali o‘qing. Do‘stlik haqidagi maqollardan yod oling.

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Do'stlik - mustahkam rishta I

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Do'stlik nafaqat insonlar o'rtasida, balki millat va davlatlar, odam va jonivorlar o'rtasidagi mustahkam rishtadir. Chin do'stlik qanday bolishi kerak deb o'ylaysiz?



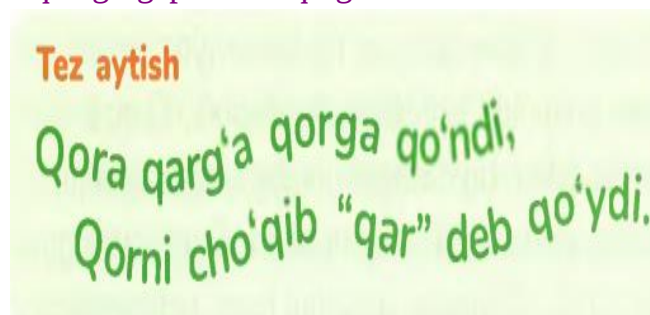
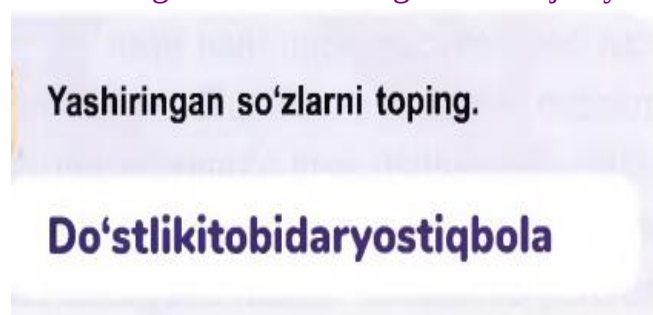
Chin do'st

Yozning issiq kunlarida shimolga uchib ketmay, daryo bo'ylarida goh suvga sho'ng'ib, goh daraxt soyasida turgan qora qarg'aga ko'zingiz tushganmi? Men sizlarga o'sha qarg'a haqida hikoya qilmoqchiman. Kunlarning birida Chumchuq bedana uchun qo'yilgan to'rga tushib, o'zini har yonga urib oh-voh qila yordam kutayotgan Qarg'ani ko'rib qolibdi. So'ng u darhol sichqonni topib, birgalashib uni qutqaribdi. Qarg'a uning bu olijanobligiga javoban do'stlikni taklif qilibdi. Shunday qilib Qarg'a bilan Chumchuq do'stlashibdi. Bu voqea erta bahorda bo'lgan ekan. Yoz yaqinlashgan sari kunlar isib, Qarg'a sovuq mamlakatlarga uchib ketadigan vaqt yetib kelibdi. Chumchuq uzoq safarlarga chiqmagan, o'zga joylarni ko'rmagan ekan. Qarg'aga qarab:- Meni ham o'zing bilan olib ket. Sendan ajralib qolishni istamayman. Bir-birim izga o'rganib qoldik. Shunday emasmi? - debdi iltijoli ohangda. Qarg'a do'stining so'zini qaytara olmay, rozi bo'libdi. Ko'p o'tmay, ular Shimol tomonga qarab qanot qoqibdi. Chumchuq zaif bo'lib, uzoqqa uchib o'rganmagan ekan. Shu bois safarda charchab qolibdi. Qarg'a uni yelkasiga chiqarib olibdi. Ammo bunday parvoz noqulay ekan. Buning ustiga uchganlari sari havo soviy boshlabdi. Ular tobora Shimolning sovuq havo oqimiga yaqinlashib boraveribdi. Qarg'aning tanasiga muzdek havo yoqsa- da, Chumchuq sovuqqa bardosh berolmasligini sezib, yo'l yarmiga yetmasdan ortga qaytishga qaror qilibdi. Chumchuq do'stining bu mehribonligidan ham xursand bo'libdi, ham xijolat chekibdi.

iltijo- yalinib-yolvorib so'rash
zaif - nimjon, kuchsiz
bardosh- chidam, sabr, iroda, qat'iyat
xijolat- uyalish hissi



- “Chin” so'ziga ma'nodosh va qarama-qarshi ma'noli so'zlar toping. Topgan so'ziaringiz qatnashgan gaplar tuzing.
 - Ertakdan topib o'qing.
1. Qarg'a bilan chumchuqning do'st bolishiga sabab bo'lgan voqeani ifodalovchi gaplarni o'qing.
 2. Chumchuqning iltijoli ohangda aytgan gaplarini o'qing.
 3. Ularning Shimol tomonga uchish jarayoni haqidagi gaplarni o'qing.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ertakni o'qing va mazmuni yuzasidan savollar tuzing.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Do'stlik - mustahkam rishta II

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Do'st tutinish oson, lekin do'stlikni saqlash qiyin. Do'stlikni abadiy saqlash uchun, avvalo, do'stiga sodiq bo'lish zarur. Uning yutug'i uchun shodlangan, kamchiligini tuzatishga ko'maklashgan chin do'stdir. Chin do'st xursandchilik kunida hamdam, xafa bolgan kunida dardkash boladi.

- Hechqisi yo'q, bu yozni salqinroq joylarda o'tkazarman. Ammo biz Shimolga uchib borganimizda, u yerning sovug'iga aslo bardosh berolmasding. Sen men bilando'stlashmasdan avval olijanoblik qilib hayotimni saqlab qolding. Shu sabab seni o'zinga yaqin tutdim. Men endi senday do'stni mushkul ahvolga solib qo'yishim mumkinmi? - debdi Qarg'a do'stini yupatib...Yana kuz ortidan qish, so'ng bahor, yoz kelibdi. Qarg'alar shimolga uchishga shaylanibdi. Qarg'a Chumchuq bilan xayrlashgani uning oldiga boribdi. Chumchuq xasta bo'lib yotgan ekan. Qarg'a uning ahvolini ko'rib, Shimolga uchishni ham, uchmaslikni ham bilolmay qolibdi. Chumchuqni betob holida tashlab ketishga ko'ngli bo'lmabdi. Shunda Chumchuq:- Bu gal safardan qolishingni istamayman. O'tgan yili yo'l yarmidan qaytib, meni sovuqdan asrab qolgan eding. Shu bilan qarzingni uzding, do'stim. Endi senga oq yo'l tilayman. Safaring bexatar bo'lsin! - debdi.- Do'stlarning bir-biriga ko'rsatgan yordamiga qarz deb qaraganlar adashadilar. Do'stlikning sharti har doim bir-birini qo'llab, quvvatlam oq, ko'makka shoshilmoqdir, - debdi Qarg'a. U Chumchuqning tezroq sog'ayib oyoqqa turishi uchun qo'lidan kelganicha harakat qilibdi. Safarini esa keyingi yilga qoldiribdi. Bu - siz ko'rgan o'sha Qarg'a edi. Endi bilib oldingizmi, yoz chillasida nega Qarg'a yurtimizda yurganini? Ha, topdingiz, u sadoqatli, chin do'st edi.

mushkul - qiyin ish, og'ir ahvol

xasta- kasal, kasalmand

chilla - yilning eng sovuq yoki eng issiq payti

1. Ko'mak, betob so'zlariga yaqin ma'noli so'z toping. Shu so'zlar qatnashgan gaplarni topib o'qing.

2. Ertak matnini tahlil qiling.

Maqollardagi so'zlarni kichik harfidan

do'st taklufda binarli.

axlatran omrti larsaq, sinnoni – stdo'i.

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V.O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ertakning mazmunini so'zlab bering. "Chin do'stlik" mavzusida kichik matn tuzing.

O'IBDO': _____
 _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Do'st har vaqtda qo'llaydi

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Aziz o'quvchi, barcha bilan do'stlashing. Ular sizningaqlingizga quvvat, qalbingizga quvonch beradi, tilo'rganasiz. Rus do'stingizdan rus, ingliz do'stingizdan ingliz tilini o'rgansangiz, o'z ona tilingizni do'stlaringizga o'rgatsangiz, bilingki, sizga jahonning eshiklari ochiladi.



Sankoga ketmas hazil,
 U do'stlar bilan ahil.
 Der:
 - Do'st har vaqtda qo'llaydi,
 To'g'ri yo'lga yo'llaydi!
 Doskaga chiqsa har dam,
 Do'stlardan kutar yordam!
 Shipshitisha: - To'g'ri, - deb,
 U takrorlar: - O'g'ri, - deb.
 Kimdir aytar: - Bostirma!
 Sanko deydi: - Pistirma!
 Ortidan der: - Bulbulcha! -
 Angladim, - der: - Duldulcha!
 Bolalar deydi: - Tenglik!
 shipshimoq - pichirlamoq
 anglamoq - tushunmoq
 Maritsa daryosi - Bolgariyadagi daryo
 pistirma - poylash uchun yashirin joy
 Bolqon - Janubiy Yevropadagi yarimorol

Sanko der darhol: - Kenglik!
 Do'st aytar: - Piramida!
 So'z qaytar: - Atlantida!
 Do'st: - Maritsa daryosi!
 U: - Bolalar dunyosi!
 Yondan shipshir: - Olmaxon!
 U g'udurlar: - Olma xom!
 Desalar agar: - Bolqon!
 Unga tuyular "Vulqon".
 Vaqtida dars qilmasa,
 Dangasaga gap bekor.
 O'quvchilar xo'b kuldi,
 Yorilay dedi devor!

Tez aytish

Sojida-yu Saodat
 sinfdosh va sirdoshlar.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: She'rni yod oling. Siz o'zingizni qanday do'st deb hisoblaysiz? Xislatlaringizni yozing.

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bo'lim yuzasidan takrorlash

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Maqollarni o'qing va mazmunini izohlang.

1. Xalq do'stligi – yurt

2. kuchi –

3. Do'sting 1000 ta bo'lsa ham – oz,
Dushmaning 1 ta bo'lsa ham – ko'p.





1. “Do‘stlar dastasi”ni hosil qiling. Varaqqa o‘z qo‘lingizning shaklini tushiring.
2. Kaftiga ismingizni, barmoqlariga do‘stlaringizning ismini yozing.



Do‘stingiz bilan tanishganingizda o'zingizni yaxshi tuting. Avval do‘stona qo‘l olishib ko'rishing, ismingizni, qaysi maktab va sinfda o‘qishingizni ayting. Do‘stingizga ismini aytib murojaat qilishga odatlaning. Do‘stingiz bilan uchrashganingizda ochiq chehra bilan so‘zlashing. Do‘stlik shirin so‘z va yordam ko'rsatishdan boshlanishini unutmang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mavzuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: O‘zingiz amal qiladigan “Do‘stlik qoidalarini”ni ishlab chiqin

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nazorat ishi-8

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1-topshiriq. Matnni o'qing.

Yoz fasli

Yoz keldi. Quyosh issiq nur sochmoqda. Daraxtlar yashil, bog'lar gullab-yashnamoqda. Bolalar hovlida o'ynashadi, daryoda cho'miladi. Mevalar pishib, dalalarda hosil yig'ilmoqda. Yoz hammaga quvonch va zavq olib keladi.

2-topshiriq. Savollarga javob bering.

1. Qaysi fasl keldi?
2. Quyosh qanday?
3. Daraxtlar qanday bo'lgan?

4. Bolalar nima qilmoqda?
5. Mevalar qayerda pishmoqda?

3-topshiriq. To‘g‘ri javobni belgilang.

1. Yozda havo qanday bo‘ladi?
 - a) Sovuq
 - b) Issiq
 - c) Salqin
2. Bolalar qayerda cho‘miladi?
 - a) Daryoda
 - b) Bog‘da
 - c) Uyda

4-topshiriq. Gapni davom ettiring.

1. Yozda bog‘lar _____.
2. Bolalar hovlida _____.

5-topshiriq. So‘zlarni to‘g‘ri tartibda joylashtirib, gap tuzing.

1. mevalar / dalada / pishmoqda
2. bolalar / o‘ynashadi / hovlida

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mazuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: O‘zingiz amal qiladigan “Do‘stlik qoidalarini”ni ishlab chiqin

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nutq sehri I

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Tildagi har bir so'zning o'ziga yarasha sehri, kuchi bor. Shunday so'zlar borki, insonga ijobiy ta'sir qiladi. "Assalomu alaykum", "marhamat", "kechiring", "iltimos", "rahmat", "xo'p bo'ladi", "labbay", "sog' bo'ling" kabi so'zlarni iloji boricha ko'proq qo'llagan ma'qul.

So'zlarni o'qing. Bu so'zlardan qachon foydalanamiz?



Sehrli so'z

- Bobo, bobojon, uxlab qoldingizmi? - so‘radi Firdavs bobosi dam olayotgan xonaga kirib.- Ha, bo‘tam, biroz ko‘zim ilinibdi.- Endi ko‘zingiz ochildimi?- Ochildi, bo‘tam. Nima gap, tinchlikmi?- Bobo, yo‘q demasangiz menda bitta taklif bor. Fathulla tog‘aning do‘koniga boraylik.- Eee, qoq peshinda do‘konda nima qilamiz? - bobosining peshonasi tirishdi.- Menga sehrli tayoqcha olib berasiz.- Obbo sen-ey, sehrli tayoqcha do‘konda bo‘lmaydi. U ertakda bo‘ladi.- Bobo, eshitmaganmisiz, buvijonim “Fathullaning do‘konida anqoning urug‘idan boshqa hamma narsa bor”, deganlar. Do‘konga boraylik. Men sizga sehrli tayoqcha turgan peshtaxtani ko‘rsataman, yura qoling.- Menga qara toy, sehrli tayoqcha nega senga buncha zarur bo‘lib qoldi, o‘zi?- Oyim bilan yarashib olardim-da.- Nima, oying bilan urishib qoldingmi? - O‘rtog‘imdan o‘rgangan gapimni aytgandim. Oyim xafa bo‘ldilar. Yomon bola bolibsan, endi sen bilan gaplashmayman, deyaptilar.- U qanday so‘z ekan?- Xunuk so‘z.- Tushunarli. Senga sehrli tayoqcha emas, sehrli so‘z kerak ekan, bo‘tam. - Sehrli so‘z! - quvonib ketdi Firdavs. - Bobojon, men sehrli so‘zni bilaman. - Qani, ayt-chi! - Abra-kadabra, suff...- Bu nima degani? - Nima deganini bilmayman. Sehrli so‘z-da, kinoda ko‘rganman.- Ee, yo‘q, bo‘lmaydi. O‘zing tushunmagan sehrli so‘zni oying qanday tushunsin... anqoning urug‘i- sira topilmaydigan narsa (Anqo - oti bor, o‘zi yo‘q, afsonaviy qush) peshtaxta - sotuvchini xaridordan ajratib turadigan stol

Maqollarni o‘qing va mazmunini izohlang.

Yaxshi gapga  sol,

Yaxshi  ga – ,

Yomon gapga uloq sol.

Yomon  ga – .

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mazuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V.O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Hikoyaning mazmunini so‘zlab bering.

O‘IBDO‘: _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nutq sehri II

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Bu "Sehrli so'zlar"ni qachon aytamiz?



Siz boshqacha sehrli soʻzni bilasizmi? - Bilaman, albatta. - Unda ayting, bobojon. Oyim bilan judayam gaplashgim kelyapti. - Aytaman. Faqat bitta sharti bor. - Qanaqa shart? - Bu sehrli soʻzni koʻchada yomon bolalar bilan oʻynaydiganlar aytsa, sehri yoʻqoladi. Demak, sen odobsiz bolalar bilan boshqa oʻrtoq boʻlmaslikka soʻz berishing kerak. Rozimisan?! - Roziman. Endi sirayam xunuk soʻzlar aytmayman, yomon bolalar bilan oʻynamayman. - Unda hozir oyingning yoniga borib, boshingni sal egib, uzrli ohangda: “Oyijon, men sizni judayam yaxshi koʻraman. Endi sizni sirayam xafa qiladigan gap aytmayman. Meni kechiring” degin-da, uni mahkam achomlab olgin. - Iye, shuyam sehrli soʻzmi? - hayron boʻldi Firdavs. - Eng chiroyli sehrli soʻz bu. Ishonmasang, sinab koʻr, - jilmaydi bobosi. - X oʻp boʻladi, - Firdavs oshxona tomonga yugurib ketdi. Koʻp oʻtmay oyisi jilmaygancha Firdavsni qoʻlidan yetaklab, ichkaridan chiqib keldi. Koʻrdingizmi, bolalar?! Sehrli soʻz Firdavsning oyisiga taʼsir qilibdi. Iltimos, siz ham bu sehrli soʻzlarni yodlab oling! Kerak boʻladi.

1. Yaxshi soʻzga uchar  lar el boʻlar,

Yomon soʻzga  kuchi  boʻlar.

2. Yaxshining soʻzi – ,

Yomonning soʻzi – .

3. Oʻq **1** ni oʻldirar,

Soʻz – **1000** ni.



Muloyim koʻchasi

Kavsar Turdiyeva

Sehrgar tushib pastga,
Nimadir dedi asta.
Oʻshandan buyon doim
Mening nomim muloyim.
Bizda tuzilgan lu gʻat,
Eng yaxshi s oʻzdan faqat.

Salom, hormang, marhamat,
Salom at boʻling , rahmat.
Uzr, qulluq, tasanno,
Kechirasiz, marhabo.
Bizda yomon soʻzlashmas,
Hatto yomon oʻylashmas

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash: oʻtilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob oʻtkaziladi. Oʻtilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. Oʻquvchilar topshiriqlarni bajarib, oʻtilgan mazuni qismlarga boʻlib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, oʻqituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V.Oʻquvchilarni ragʻbatlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan oʻquvchilar ragʻbat kartochkalari bilan ragʻbatlantiriladi.

VI. Uyga vazifani eʼlon qilish: Kavsar Turdiyevaning “Muloyim koʻchasi” sheʼrini yod oling.

OʻIBDOʻ:

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Avval o'yla, keyin so'yla

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Nutqimizda turli xil gaplarni qo'llaymiz. Bunday gaplar haqida eshitganmisiz? Ular haqida nima deya olasiz?

Achchiq gap

Shirin gap

Tikanli gap

To'g'ri gap

Ma'noli gap

Jonli gap

Egri gap

Qisqa gap

Yaxshi gap

Qiziq, gapning joni bormi,
 Gap ham tirik jonivormi?
 Ko'rmaganman nega men hech,
 So'zlashsam-da, erta-yu kech.
 - To'g'ri, uni ko'rish qiyin,
 Ko'rarsan ham biroz keyin.
 Omon uzoq o'ylab qolar,
 Xayol bilan o'ynab qolar...
 Ota o'g'lini anglab shunda:
 - Hech qanday sir yo'q, - der bunda.
 - Zar qadrini bil avvalam,

Gapirganda o'yla har dam.
 Sayrayverma apil-tapil,
 Avval o'ylab, keyin gapir.
 Gapning yaxshi, yomoni bor,
 Kamida ming tomoni bor.
 Tishi ham bor, nishi ham bor,
 Yozi ham bor, qishi ham bor.
 Guli ham bor, tikani ham,
 Uning jonli ekani ham
 Ana shunda, - der otasi -
 To'g'ri so'zning yo'q xatosi.

1. Hikoya nima haqida ekan?

2. Berilgan gaplarga “sen”, “siz” so'zlaridan mosini qo'yib o'qing.

Men shunday bir kuchli so'zmanki, og'zimdan chiqqan har bir ... odamlarga buyruq
 ma'nosini bildiradi. ... degan so'z ishlatilganda, u suhbat boshqa ma'noga -
 hurmatsizlikka, bepisandlik va manmanlikka aylanib, yaxshilik bilan tugamas edi.

... deb aytilgan so'z har qanday noqulaylikning oldini oladi, ko'ngillarni yumshatadi. Bu
 so'z insonning odobidan, go'zal tabiatliligidan, shirinsuxanligidan dalolat beradi.

• Siz nutqingizda bu so'zlarning qaysi birini ishlatganingiz ma'qul deb o'ylaysiz?

• Maqollarda tushib qolgan so'zlarni o'z o'rniga qo'yib o'qing.

... ham, ... ham bir og'izdan chiqadi.

... so'z suyuntirar, ... gapir - ... gapir.

... so'z kuyuntirar.

Foydalanish uchun so'zlar: oz, sen, yaxshi, siz, yomon, soz.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi.
 O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar
 topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi,
 o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar
 rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: She'rni ifodali o'qing. “Sen bilan Siz” hikoyasining
 qisqacha mazmunini so'zlab bering.

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Jumlangiz bo'lsin to'g'ri

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

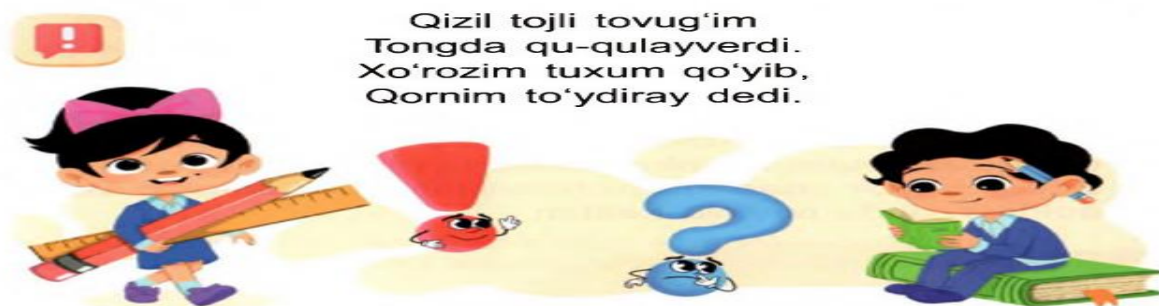
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Sizningcha, she'r mazmunan to'g'ri tuzilganmi?
Nima uchun?



Yozda qishloqqa - buvimnikiga bordim. Qishloq bolalari bilan do'stlashib oldim. Birgalikda qovun poliziga bordik. Rosa tut, behi, o'rik, gilos, shaftoliga to'ydik. Keyin anhorga cho'm ilgani bordik. Qarasak g'oz, o'rdaklar, tovuqlar o'z jo'jalari bilan suzib yurishibdi. Biz ham cho'mildik. Ko'p cho'm ilganim izdan rosa terlab ketibmiz. Qaytib kelsam, buvimlar tandirda non yopayotgan ekanlar. Qornim ochib ketganidan ikki tandir nonni yeb qo'yibman. Qizil tojli tovug'im Tongda qu-qulayverdi. Xo'rozim tuxum qo'yib, Qornim to'ydiray dedi. Tongotarda buvimning bo'yni uzun g'oz qichqirib meni uyg'otib yubordi. G'oz devorga chiqib olib, bor ovozi bilan qu-qulab qichqirardi. Buvimning qizil tojli katta urishqoq xo'rozi har kuni tuxum qo'yar ekan. Rosa tuxumga to'ydim. Usuzmaga

o'xshab sho'rtakkina bo'larkan. Buzoqqa o't yulib soldim- da, qo'zichoqqa suyak berdim. U maza qilib yedi. Bobomlar bir chanaga pichan ortib, zo'rg'a tortib kelib qoldilar. Juda sevinib ketdim. Olaparga sabzi, karam berdim. Shalpangquloq quyonni zanjirga bog'lab ko'chada rosa o'ynatdim. U qo'shnimning mushugi bilan chiqishmas ekan, ko'rishi bilan sayrab yubordi. Qishloq menga juda yoqdi. Yaxshi dam oldim, semirdim. Oftobda tanim oppoq bo'lib qoldi.



Qaytishimda buvim oyimga sovg'a qilib, bir chelak uzum, tut berib yubordilar. sho'rtak- biroz sho'r, sho'rroq

bo'shang- gapni, ishni epiay olmaydigan jumla - gap

Quyidagi jummalarni to'g'rilang.

1. Ko'p cho'm ilganim izdan rosa terlab ketibmiz.
2. Tongotarda buvimning bo'yni uzun g'oz qichqirib meni uyg'otib yubordi.
3. Bobomlar bir chanaga pichan ortib zo'rg'a tortib kelib qoldilar.
4. U qo'shnimning mushugi bilan chiqishmas ekan, ko'rishi bilan sayrab yubordi.

Hikoyadan noto'g'ri tuzilgan jummalarni aniqlang va hikoyani qaytadan o'qib bering.

Berilgan rasmlarning nomlaridagi bitta harfni o'zgartirib, yangi so'zlar hosil qiling.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Valivoy adashib ketgan o'rinlarni to'g'rilagan holda hikoyani qaytadan gapirib bering.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Tilga bo'ling hurmatda

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

G'ururimsan, ona tilim! Har bir inson o'z ona tilida xatosiz yozishni o'rganishi kerak. Bunda kitobni ko'proq mutolaa qilishning o'rni beqiyosdir. O'qiyotganingizda, albatta, har bir so'zning yoz ilishiga ahamiyat bering. Ularning ma'nosini bilib oling.



- “Ona tili” darsin qilish

Zarur emas aslo.

So'zni yozish - eng oson ish,

Bilimda yo‘q muammo, -

Deb o‘quvchi bo‘rni olib,

Yurar doska tomon.

Deydi: - So'z lar yozdim, ko'ring:

“Meqir”, “aqil”, “o'rmon”,

“Kurkam”, “salom”, “axl dustlar”,

Xo‘b ajoyib, a‘lo so‘zlar.

Menimcha, qilmadim xato.

kek kaymoq - o'zini hammadan yuqori tutmoq, gerdaymoq

mutloq - butunlay, mutlaqo

1. She'rni ifodali o'qing.

2. Qofiyadosh so'zlarni aniqlang.

3. She'rdan o'quvchi to'g'ri yozgan so'zlarni topib o'qing. Bu so'zlar bilan gaplar tuzing.

4. She'rda noto'g'ri yozilgan so'zlarga yaqin ma'noli so'zlar toping.

Maqollarni o'qing va mazmunini tushuntiring.

Tilga ixtiyorsiz - elga e'tiborsiz.

Tilga e'tibor - elga e'tibor.

So'zning boyligi - odamning chiroyligi.

So'zni so'zga qo'shsangiz, yangisi hosil bo'ladi.

Sinf gurillab kular hatto.

- Savodingga aslo gap yo‘q,

Xatolaring buncha ham ko‘p.

Kekkayishi ketdi shu vaqt,

- Ona tiling qilgin hurmat.

Olgin ruchka, olgin daftar.

Qoidani o‘qi, qaytar.

Xatolaring tuzat tezroq,

Ularni yo'qotgin mutloq!

“Shirinlik”, “yo‘l”, “oftob” va “cho‘g”

Ko‘rgin, bu gal xatolar yo‘q.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi.

O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mavzuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: She'rni ifodali o'qing. “Bilimdon” bo‘lish uchun nima qilish kerak? Tavsiyalar ishlab chiqing. Siz ham shu tavsiyalarga amal qilasizmi?

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Suv - zaminning yuragi

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Topishmoqni o'qing va javobini toping.

Kelar baland tog'lardan,

Juda ham yiroqlardan.

Giyoh bitmas bepoyon,

Sahrolarga berar jon.

Suv - tiriklik, suv - hayot,
 Uni asramoq kerak.
 Udir eng aziz ne'mat,
 Qadriga yetmoq kerak.
 Suv bilan yashil dalam,
 Suv bilan ko'rkam olam.
 Suv mo'l bo'lsa, yo'qdir g'am,
 Yo'qdir qayg'u, yo'q alam.
 Suvdir tomirdagi qon,
 Suv-la tirik har bir jon.
 Suvdir zamin yuragi,
 Gul-giyohning tilagi.
 Daryomi u, soymi u?
 Ariq o'tgan joymi u?
 Har nelarni tashlama,
 Ko'ngillarni g'ashlama.
 Suv - halollik, suv - poklik,
 Ozodalik va soflik.
 Suvga zor ne makonlar,
 Suvsiz o'sar tikonlar.
 Oqizib qo'yma bekor,
 Bil, uning uvoli bor.
 Mayli ichgin, ishlat, to'y,
 Ortig'ini asrab qo'y.



1. Jo'mrakdan oqayotgan suvni bekitib qo'ying.
2. Ariq va hovuzlarga turli narsalar hamda chiqindilarni tashlamang.
3. Behuda oqib yotgan suvdan kattalarni xabardor eting.
4. Suvni ishlatishda me'yorni saqlang.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: She'rni yod oling. "Tabiatda suv" mavzusida kichik matn tuzing.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Tabiatni asrash burchimizdi I

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Rasmni kuzating. Unda qanday fikr bayon etilgan deb o'ylaysiz?

Insonlar, o'simliklar va jonivorlar tabiatning bir bo'lagi hisoblanadi. Tabiat - bizning umumiy uyimiz. Uni asrash har birimizning burchimizdir.



Inson hamisha tabiat bilan uyg'unlikda yashaydi. Tabiat bilan nafas olib, tabiat bilan hayot kechiradi. Tabiatni sevish, ardoqlash va uni asrash har birimizning sharaflari burchimizdir. Afsuski, ba'zan bilib-bilmay tabiatga zarar yetkazib qo'yganimizni o'zimiz ham sezmaymiz. Masalan, tabiat qo'yniga dam olishga chiqqanim izda ro'y beradigan achinarli holatlarga e'tibor beraylik. Yam-yashil maysalar, xushbo'y o't-o'lanlarni toptaganimiz yetmaganidek, atrofdagi go'zal dov-daraxtlarga ham ziyon yetkazamiz. Osilib, shoxlarini qayirib, sindirib, mevalarini nobud qilamiz. Ayrim nodonlar bechora daraxtlarning tanalarini o'yib, ismlarini yozadilar. Tip-tiniq sharqirab oqayotgan soy suviga bo'shagan turli idishlarni, ovqat chiqindilari va qoldiqlarini tashlab ifloslantiramiz. Xullas, biz dam olib ketgan joyda uyum-uyum axlat to'ldiriladi. Bu xunuk manzarani ko'rib tabiatga bunchalar ozor yetkazyapmiz, deb hayron bo'lasan...

uyg'unlik- hamohanglik, mutanosiblik

sharaf - faxr, iftixor

ardoqlamoq- izzat-hurmat bilan munosabatda bo'lmoq, avaylamoq

nobud- yaroqsiz holga keltirmoq

1. Matnni o'qing va har bir qismiga sarlavha toping.

2. Matndan quyidagi so'zlar bilan boshlanadigan gaplarni topib o'qing.

Tabiatni sevish, ardoqlash...

Tip-tiniq sharqirab...

Yam-yashil maysalar...

Afsuski, ba'zan...

Rasm asosida og'zaki matn tuzing.



IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mavzuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Matnni o'qing. Tabiat qo'ynida dam olish qoidalarini ishlab chiqing. Bu qoidalariga siz ham amal qiling.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Tabiatni asrash burchimizdir II

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Rasmni kuzating va mazmunini izohlang.



Hovlimizdagi katta-kichik daraxtlar, chiroyli gullar ham tabiatning bebaho ne'matlaridan hisoblanadi. Ba'zilar ularni mehr bilan parvarishlaydi. Ba'zilar esa beparvolik oqibatida ularga ziyon yetkazadi. Shuningdek, shahar mahallalari, ko'chalari orasida kichik kanallar, beton ariqlarda suvlar oqishini yaxshi bilamiz. Bu shahar iqlimini, ozodaligini yaxshilash bilan birga, daraxtlarga, gullarga hayot bag'ishlaydi. Lekin ayrim diyonatsiz odamlar, ba'zan bolalar ham uyidan olib chiqqan axlatni ko'ra-bila turib oqar suvga tashlaydilar. Oqibatda suv ifloslanadi, tiqilib qolgan kanallardan badbo'y hidlar tarqaydi. Bu o'z - o'zidan ayrim kasalliklarning ko'payishiga olib keladi. Eng yomoni, tabiatga yana jiddiy ozor yetadi. Shunday ekan, biz yashayotgan hovli, har kuni yuradigan ko'cha, kirib-chiqadigan yo'lak ham tabiatning bir bo'lagi ekanligini unutmaylik. Masalan, issiq kunlar boshlanishi bilan muzqaymoqxo'rlik avj oladi. Tarbiya ko'rgan bola muzqaymoq yoki shirinlikning qog'ozini maxsus axlat qutiga tashlaydi. Tarbiyasiz bola esa uni to'g'ri kelgan joyga tashlab, ko'chani iflos qiladi. Yosh do'stim! Yaxshilab o'ylab ko'ring-chi, sizning ham bilib-bilmay tabiatga, uning go'zal manzaralariga ozor bergan paytlaringiz bo'lganmi? Tabiatga ziyon yetkazish unga xiyonat ekanligini bilasizmi? Bilsangiz, bunday xatarli yo'ldan tezroq qayting. Tabiatni e'zozlashga, sevishga o'rganing. Tabiatga mehringizni bering, aziz bolajon!

diyonatsiz - insofi yo'q, vijdonsiz, shafqatsiz

badbo'y - yoqimsiz hid

xatarli- xavfli

- "Ona tabiat" mavzusida matn tuzing.
- Maqolni teskarisiga o'qing.

.ovad agnat – ovah azoT

- Fikrni davom ettiring.

Tabiatni asrash uchun...

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan sundat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Matndan chiqargan xulosangizni so'zlab bering. Ko'zoynak rasmini chizing. Uning bir oynasiga tasavvuringizdagi go'zal tabiat manzarasini, ikkinchisiga ozor chekayotgan tabiat manzarasini chizing.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Tabiat qo'ynida...

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Tabiat qo'ynida siz nimalarni uchratasiz?
2. Agar ular so'zlasha olganda, siz ular bilan nima haqda suhbatlashgan bo'lardingiz?



Yo'ldagi suhbatlar

- Ayt-chi, buncha jilmayib
Kulyapsan, quyoshjon?
- Ola bulutlar yo'qdir,
Qara, tip-tiniq osmon.
- Toshdan toshga sakrab, soy,
Qayoqqa shoshyapsan, hoy?
- To'xtab turayin qandoq,
Meni kutar dala, bog1...
- Ey qush, nega sayraysan,
Tinim bilmay tonggi payt?
- Ona yurt go'zalligin
Kuylamay bo'larmi, ayt?
- Ey niholjon, ne uchun
Qarsak chalar yaprog'ing?
- Shodman, chunki hosildan
Egilgandir butog'im.

-T o g 'jon, sen buncha yuksak,
Senmi osmonga ustun?
- Oh, bilsang, inson qo'li
Mendan ham yuksak, uzun.
- Ey gul, buncha tovlanib,
O'zingga beryapsan zeb?
- Boqqaningda, bolajon,
Ko'zlaring quvnasin, deb.
-Shamol, qayga chopyapsan,
Seni quvlarmi birov?
- Axir, qancha ishim bor,
Bo'lmas bormasam darrov.
- Bog'bon ota, siz buncha
Shod, xandon?
- Hosil bu yil mo'l-u ko'l,
Bolajon!

Nega buncha
jilmayib kulyapsan?



1. She'mi rollarga bo'lib o'qing.
 2. She'r mazmunini ifodalab, jumlar tuzing.
 3. Harflarni o'z o'rniga qo'yib, maqolni o'qing.
- Tg'o vosiha - drad divosa.

IV.Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V.O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: She'rni ifodali o'qing. She'r mazmunini ifodalovchi rasm chizing.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: O‘tilganlarni mustahkamlash

Maqsadlar:

a) ta’limiy maqsad-o‘quvchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to‘g‘ri, ongli, ifodali o‘qish ko‘nikmalarini takomillashtirish, lug‘at boyligini oshirish, o‘quvchilarga kitob o‘qish aqlni charxlashi, so‘z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o‘tiladigan hikoyalar, she’rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og‘zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og‘zaki nutqini o‘stirish. To‘g‘ri, ongli, ifodali o‘qish malakalarini hamda lug‘at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o‘zi uchun.

Nazorat: o‘quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Qushchalarni qiynamaymiz,	Tabiatni avaylaymiz
Qanotlarini yulmaymiz.	Ranjitmaymiz odamlarni.
O‘tlarni payhon qilmaymiz,	Sindirmaymiz bodomlarni,
Tabiatni avaylaymiz!	Tabiatni avaylaymiz!
Teraverib lolalarni,	Ming xil giyoh, jonivorlar
	Tabiatni qilar dilbar.

Keling, birga deylik, do'stlar:
She'r kimning nomidan aytilgan? Siz tabiatni qanday avaylaysiz?

Tabiatni avaylaymiz!

Rasmlar yil davomida o'rgangan qaysi asarga tegishli ekanini ayting.



1. Bu bolimlardan nimalarni bilib oldingiz?
2. O'rgangan asarlaringizdan qaysi biri sizga ko'proq yoqdi?
3. Yil davomida yod olgan she'rlaringizdan ayting.
4. Qaysi asar qahramoni sizda katta taassurot qoldirdi?
- Maqol aytish musobaqasini o'tkazing.
- O'qituvchingiz bilan birga ta'til vaqtida o'qiydigan kitoblar ro'yxatini tuzing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. O'tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O'quvchilar topshiriqlarni bajarib, o'tilgan mazuni qismlarga bo'lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o'qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O'quvchilarni rag'batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o'quvchilar rag'bat kartochkalari bilan rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Ta'tilda bajaradigan ishlar rejasini tuzing.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nazorat ishi-9

Maqsadlar:

a) ta'limiy maqsad-o'quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, to'g'ri, ongli, ifodali o'qish ko'nikmalarini takomillashtirish, lug'at boyligini oshirish, o'quvchilarga kitob o'qish aqlni charxlashi, so'z boyligini oshirishi, xotirani mustahkamlashi, tasavvurni kengaytirishi, ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishi va insonlarni yaxshilik qilishga undashi haqida tushuncha berish.

b) tarbiyaviy maqsad- darsda o'tiladigan hikoyalar, she'rlar, ilmiy-ommabop matnlar, badiiy asarlardan parchalar, xalq og'zaki ijodi namunalari orqali tevarak-atrof haqidagi bilimlarini kengaytirish.

d) rivojlantiruvchi maqsad-o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, matn bilan ishlash orqali fikrlash qobiliyatlarini, og'zaki nutqini o'stirish. To'g'ri, ongli, ifodali o'qish malakalarini hamda lug'at boyligini rivojlantirish. Vatan haqidagi tushunchalarini boyitish.

FK - fanga oid kompetensiyalar

FK1 - adabiy-nutqiy kompetensiya

FK2 - badiiy asarni tahlil qilish kompetensiyasi

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Darsning vositalari: dars rejasi, mavzuga oid rasmlar, tarqatmalar, texnik vositalar.

Shakl: jamoa, guruhda ishlash, hamma o'zi uchun.

Nazorat: o'quvchilarning darsda faolligi kuzatilib, hisobga olib boriladi.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni darsga tayyorgarliklarini tekshirish.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1-topshiriq. Matnni o'qing.

Tabiatning sehrli tongi

Tongda tabiat tinch va osoyishta bo'ladi. Quyosh asta-oshta ko'tariladi, daraxtlar va gullar yorqin nurga to'ladi. Qushlar xursandchilik bilan qo'shiq kuylaydi. Bolalar bog'ga chiqib, tabiatni kuzatadi va uning go'zalligidan zavqlanadi. Har bir tong bizga yangi kunning quvonchini olib keladi.

2-topshiriq. Savollarga javob bering.

1. Tongda tabiat qanday bo‘ladi?
2. Quyosh qanday ko‘tariladi?
3. Qushlar nima qiladi?
4. Bolalar qayerga chiqadi?
5. Tong nima olib keladi?

3-topshiriq. To‘g‘ri javobni belgilang.

1. Bolalar tabiatni kuzatib nima qiladi?
 - a) Uxlashadi
 - b) Zavqlanadi
 - c) O‘qiydi
2. Qushlar qanday kuylaydi?
 - a) Xursandchilik bilan
 - b) Yalpi
 - c) Jimlikda

4-topshiriq. Gapni davom ettiring.

1. Tongda daraxtlar _____.
2. Bolalar tabiatdan _____.

5-topshiriq. So‘zlarni to‘g‘ri tartibda joylashtirib, gap tuzing.

1. tabiat / sehrli / tongi
2. bolalar / bog‘ga / chiqadi

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. O‘tilgan mavzuga oid savol va topshiriqlar yozilgan kartochkalar tarqatiladi. O‘quvchilar topshiriqlarni bajarib, o‘tilgan mazuni qismlarga bo‘lib gapirishadi, xulosa chiqarishadi, o‘qituvchi tomonidan umumlashtiriladi.

V. O‘quvchilarni rag‘batlantirish. darsni yakunlash, darsda faol qatnashgan o‘quvchilar rag‘bat kartochkalari bilan rag‘batlantiriladi.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Ta’tilda bajaradigan ishlar rejasini tuzing.

O‘IBDO‘: _____

(imzo)

(sana)